

zvesti

ročník 29 / 01 / 2025

Občasník cirkevného zboru ECAV
na Slovensku Liptovský Mikuláš

Posolstvo Veľkého piatku - Kríž ako dôsledok lásky
Michal Madera - výnimočný kňaz

Úvodník

str. 2

str. 5

str. 10 - 12

Úvodník

Čas neustále a zároveň aj nezadržiateľne plynie. Toto si uvedomujeme aj teraz, keď sa nám do rúk dostáva aktuálne číslo zborového časopisu. Ocitáme sa pred veľkonočnými sviatkami. Zvyčajne v tomto období vrcholí zhon a naháňanie sa za zabezpečením najrôznejších vecí, o ktorých si myslíme, že k Veľkej noci bezpochyby patria. Kto si však uvedomuje, že čas plynie akosi rýchlejšie, čoraz častejšie prichádza i k myšlienke, že aj náš život sa skôr či neskôr skončí. Toto v nás môže vyvolávať tie najrôznejšie pocity. Pocity a emócie, ktoré sú skôr ťažké, nepríjemné, neradostné. Vieme však veľmi dobre, že zbytočne by sme si pred týmto poznaním akokoľvek zakrývali oči. Možno si povieme; veď počas života mám dosť iných problémov a každodenných starostí, ktoré ma naplno zamestnávajú, načo sa ešte zaoberať aj týmto?

Áno, je veľa problémov, ktoré v živote musí človek riešiť, hľadať východiská, prekonávať ich. Zažívame nejedno sklamanie z prázdnych sľubov, mnohých zlyhaní u našich najbližších, ale aj pri nás samých. Niekedy snád až s nemým úžasom sledujeme, čo všetko dokážeme v dnešnej spoločnosti akceptovať ako prejav slobody. Je dobré a užitočné, ak si vieme kľásť otázky, ktoré nám pomáhajú orientovať sa v spleti toho všetkého, čo sa v spoločnosti deje. V takýchto časoch, keď sa mnohé veci menia, je dobré mať stabilný bod, niečo, čo má stálu platnosť, čo sa nemení. Menia sa názory, vkus, ideály krásy, vlády, politické strany, hodnoty, no to, čo ostáva natrvalo platné, je zvesť o Bohu a Jeho ponuke lásky, odpustenia a dobrých vecí pre život človeka. Poznanie, že viera v Boha je pre človeka nielen dôležitou, ale priam základnou súčasťou života a dáva ten pravý základ ľudskej existencii so všetkými

jej starosťami i radosťami, bolo dôležitým prvkom poznania generácií pred nami. Pred časom ma zaujal článok, ktorý komentoval prieskum britských the Guardian. Zaoberal sa náboženským presvedčením ľudí vo veku od 16 – 29 rokov v 21 európskych krajinách. Tento článok má nadpis: Náboženstvo v Európe vymiera. Konštatuje, že väčšina mladých ľudí v dvanástich z 21 krajín neverí v žiadneho boha. Povešť najväčších ateistov na kontinente potvrdili opäť Česi. V žiadneho boha neverí až 91% Čechov. Rovnako väčšina z nich nechodí do kostola, ani sa nemodlí. To, čo bolo pre generácie pred nami pevnou súčasťou života, čo si hrdlo v živote niesli a za to aj bojovali, zostáva pre súčasných mladých ľudí absolútne ľahostajné, a to je veľmi zlý signál pre dnešnú spoločnosť.

Na začiatku som konštatoval, že čas plynie, a aj náš život plynie. Aj tohtoročné veľkonočné sviatky sa pominú a opäť sa rýchlo ocitneme v každodenných povinnostiach a zhone. Ako teda vnímať a prežiť čo najlepšie prichádzajúce najväčšie sviatky nás kresťanov? Ich podstata je niekde celkom hlbšie, než len v hojnosti, radosť a zvykoch veľkonočného pondelka. Tieto sviatky nás konfrontujú s mnohými témami života: zrada, hľadanie pravdy, nespravodlivosť, nevinná smrť. No je tu aj niečo, čo sa vymyká ľudskému rozumu a ostáva vecou viery – vzkriesenie, nový život. Práve veľkonočné sviatky sú odpoveďou na naše uvažovanie o trápení, nespravodlivosti, utrpení a ľudskej pomínutelnosti.

K obsahu zvesti Veľkej noci, ktorá hovorí o smrti a vzkriesení Ježiša Krista sa máme opäť slobodne s vierou prihlásiť. Áno, zvesť o večnom živote niektorých aj pohoršuje. Iní zas žijú tak, akoby smrť bola

definitívnym koncom za ich existenciou a ich cieľom je mať čo najviac pre seba. Nás nech, milí čitatelia, veľkonočné posolstvo vedie k vedomiu toho, že cieľom ľudského života nie je len prítomnosť, ale predovšetkým večnosť v Božej blízkosti, ktorú sme opäť získali na golgotskom kríži. Preto keď aj prídu rôzne starosti, trápenia a problémy, či dokonca koniec nášho života, nebudeme prežívať beznádej, lebo vieme, že nad tým všetkým a v celi nášho putovania je milujúci Boh, náš nebeský Otec.

Jozef Havrila ml.,
zborový farár

Pôstna prosba

*Rozpomeň sa na mňa, Pane,
pod krížom volám oddane, upieram
naň vrúcne oči, o zľutovanie Ťa
prosím.*

*Rozpomeň sa, zbav ma zlého,
poteš ducha sklúčeného; odpusť a daj
život nový kajúcemu hriešnikovi.*

*Rozpomeň sa, ochráň v zítí,
lebo v duši úzkosť cítim, keď je kalich
preplnený a tarcha ma zráža k zemi.*

*Rozpomeň sa, keď deň príde
a zo sveta raz odídem; s Tebou po
života boji spočinúť mi daj v pokoji.*

*Rozpomeň sa pri vzkriesení,
nezavrhní v čas určený, keď všetkých
súdiť budeš na poslednom Tvojom
súde. Ježiši ukrižovaný, aj za mňa si
znášal rany, verím v Tvoje zľutovanie,
rozpomeň sa na mňa, Pane!*

A. Hajduk

Čas neúprosný je...

**Kto celý dal sa svojej vlasti – matke
a miloval ju viac jak seba sám,
ten hviezdou žiarit' bude nám v pamiatke
a zrak náš pôjde za ním k výšinám.
Kto dvíhal štít za ľudu svojho práva
a s heslom „Nedajme sa!“ v čele stál,
bol pravý muž a vzrastie jeho sláva
jak nesmrteľný jeho ideál.
Kto národ nosil v srdci ustavične
a s jeho menom na rtach umieral,
ten neumrel, ten bude nám žiť večne,
jak nesmrteľný jeho ideál.**

Tieto básnické slová boli čítané pred 80-timi rokmi nad rakvami Michala Madera – vrbickosvätomikulášskeho farára a JUDr. Juraja Janošku – advokáta a verejného notára. V nedeľu 29. apríla 1945 boli obidvaja zosnutí vyprevadení z chrámu Božieho, kde smútočné slovo Božie kázal vtedajší generálny biskup a farár vrbickosvätomikulášsky Dr. Vladimír Čobrda za účasti niekoľkotisícového zástupu veriacich, rodiny, priateľov a známych. Tragédia života. Obidvaja neohrození bojovníci za práva cirkvi a národa sa nedožili novej republiky. Odišli v čase, kedy ich cirkevný zbor, Liptov i republika najviac potrebovali.

Michal Madera – tvrdý, nekompromisný Slovak z oravského koreňa sa nikdy a v ničom nespreneveril svojmu rodu. Pritom on sám sa cítil Európanom. Horlil, kriesil, zapaloval, zvelaďoval a vyvyšoval slovenské povedomie vždy a všade. Vychoval niekoľko generácií k rodoláske, ktorá sa prejavila najmä za fašistického režimu, kedy Liptov (hlavne horný a stredný) bol v otvorenom odboji proti moci zla a násilia. Horlivý zástupca demokracie a ľudskosti bol trňom v oku fašistických mocipánov. Po potlačení slovenského národného povstania ho gestapo uväznilo a mučilo. Keď sa začiatkom apríla 1945 zlomený na duši i tele vrátil do Liptovského Mikuláša, deň po dni pochovával svojich cirkevníkov zasiahnutých vojnou. A tak v stredu 25. apríla 1945 pochoval ešte posledného svojho cirkevní-

ka a doma tíško odovzdal šľachetnú svoju dušu Pánovi.

Dr. Jur Janoška ml. – syn prvého slovenského generálneho biskupa. Chcel pokračovať v kňazskom povolání svojho otca, ale zvrtilo sa to kvôli jeho roduvernému zmýšľaniu. Bol spolu s budúcim generálnym biskupom Pavlom Čobrdom vylúčený zo štúdia v Prešove. Ex-teológ Jur Janoška vyštudoval právo v sedmohradskom meste Kluž (Cluj, Kolozsvár). Od začiatku svojej advokátskej praxe obhajoval práva Slovákov napr. v Kovačici, Marmaruši (Rusinov, Ukrajincov). Prvú advokátsku kanceláriu si otvoril v roku 1910 v Trenčíne. V roku 1914 bola vyhlásená mobilizácia. Slúžil v posádkach, kde bol pod stálym dozorom vojenskej stráže ako pansláv. Po návrate z I. svetovej vojny začal pracovať v Liptove. Založil pre ľud týždenník „Tatranský Sokol“. Prispieval aj do Národných novín. Často aj básnil a dodnes vzácne sú jeho satirické epigramy. Bol poverený vedením novohradskej župy. Keď historické župy boli zrušené, stal sa verejným notárom v Trnave. Autonómna vláda ho z Trnavy preložila do Liptovského Sv. Mikuláša. Po prednesení príhovoru na spomienkových oslavách generála Štefánika v Mikuláši ho zatkli a odviekli do koncentračného tábora do Ilavy. Bolo to v čase, keď sa oženil s učiteľkou Kornéliou Kuchtovou. Po prepustení z Ilavy musel svoju verejno-notársku kanceláriu v Mikuláši zlikvidovať. Preložený bol do dediny Mýtnej. Po vypuknutí SNP v roku 1944 stal sa predsedom Okresného národného výboru v Lučenci. V októbri 1944 sa musel ukrývať pred fašistami v horách, kde sa podlomilo jeho zdravie. Deň pred svojimi meninami 23. apríla 1945 v Štátnej nemocnici v Lučenci zomrel.

Mesiace a roky utekajú, sú stále vzdialenejšie, minulosť nám už nepatrí, ale s úctou spomínáme. Večná a vďačná im pamiatka v cirkvi i v národe.

Pripravila: Daniela Fiačanová,
cirkevná archivárka

Obsah

- **strana 2**
Úvodník
Pôstna prosba
- **strana 3**
Čas neúprosný je
- **strana 4**
Posolstvo Veľkého piatku
- kríž ako dôsledok lásky
- **strana 5 – 6**
Z výročnej kňazskej správy
- **strana 6**
Ekumenický týždeň za
jednotu kresťanov u nás
aj v roku 2025
- **strana 7**
Inštalácia zborového farára
Mgr. Jozefa Havrilu ml.
- **strana 8**
Trojkráľový bedmintonový
turnaj
Inzercia Transcius
- **strana 9**
Iľanovské píšťaly
- **strana 10 – 12**
Michal Madera
– výnimočný kňaz
- **strana 13**
Ekumenické chvály
- **strana 14**
Pre deti
- **strana 15**
Modlitby na Bielu sobotu
Zborové modlitby
- **strana 15**
Služby Božie počas sviatkov
Z našich matiek

Posolstvo Veľkého piatku – Kríž ako dôsledok lásky

Na jednom kostole v Prahe na jeho priečelí je nápis AVE CRUX, SPES UNICA. Buď pozdravený kríž, naša jediná nádej. Oslava kríža nie je samozrejماً. Kríž sám osebe je „prekliate drevo“, strašný nástroj popravy. Niečo také nemôže človek nikdy velebiť. Avšak to AVE ako znamenie kríža v kresťanskom poňatí nestojí samo osebe, ale predznamenáva príbeh Veľkého piatku, ktorý v kríži osvedčil a spečatil dôsledok lásky.

Táto láska je vlastnou témou Veľkého piatku. Apoštolovia ju dosvedčili ako ľudskú lásku Ježiša z Nazareta, ale aj ako Božiu lásku, ktorá sa stala telom a zviditeľnila sa v Ježišovi. Kríž má dve brvná, horizontálne a vertikálne. Obe línie lásky sa pretínajú v kresťanskom veľkopiatočnom posolstve.

O mnohom z Ježišovho príbehu možno zapochybovať, ale nie o kríži. Aj keď niektorí „kresťania“ ho spochybňujú. V evanjeliách kríž predstavuje kulminálny bod Ježišovej životnej cesty. Pre apoštola Pavla je dôležitá súvislosť medzi krížom a vzkriesením. Kríž neexistuje bez vzkriesenia a vzkriesenie bez kríža.

Evanjeliá bytostne spájajú pašie a utrpenie ako logickú nutnosť. Vtedy vzal k sebe dvanásť a hovoril im...splní sa všetko o Synovi človeka, čo napísali proroci. Lebo... potupia Ho, zbičujú Ho i zabijú. (L 18, 31 – 33) Bude musieť trpieť. V Biblii kríž vyjadruje radikálnosť lásky, ktorá sa dáva celému svetu. Takýmto spôsobom Ježiš dokonale „preukázal lásku“. (J 13, 1) „Nikto nemôže väčšmi milovať, ako keď život položí za svojich priateľov.“ (J 15, 13) Ježiš svojimi slovami a skutkami vzbudzoval veľkú úctu a získaval mnoho sympatizantov. Zároveň sa vytvárala aj opozícia odporcov. Farizejom a zákonníkom bol Ježiš z Nazareta čím ďalej tým viac po-

dozrivý. Jeho životný štýl, záujem o opovrhovaných a Jeho posolstvo s ponukou milosti sa javilo ako napadanie koreňov svätých tradícií. Vládnuce sily, náboženské i politické, reprezentované Kaifášom i Pilátom urobili protiopatrenia. Mali na to svoje dôvody.

Dôsledok bol skutočne strašný. Brutálne mučenie a krutá poprava. Krutá nebola len kvôli dĺžke smrteľného zápasu, ale aj pre zvláštnu kľatbu, ktorá bola pre Žida spojená s krížom. „Zlorečený každý, kto visí na dreve...“ cituje apoštol Pavol v G 3, 13 slovo Mojžišovho zákona z 5M 21, 23. A „prekliaty“ znamenalo vyvrhnutý zo spoločenstva Božieho ľudu a zo zväzku s Bohom.

Evanjeliové správy dôrazne dosvedčujú túto stránku Ježišovho utrpenia. Ide o Ježišov výrok: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ (Mk 15, 34). Majme pred očami Ježišov pozemský život a Jeho posolstvo, aby sme pochopili hĺbku Jeho utrpenia. Ježiš zvestoval a žil v jedinečnej blízkosti k Bohu, svojmu Otcovi. A potom prišiel kríž. Kde zostal nebeský Otec v tej poslednej hodine Jeho života? V tých slovách: Bože môj... opustil? nejde len o Jeho život, ale o Jeho posolstvo.

Túžbou po Bohu, po Božej láske končí pozemská existencia Ježiša z Nazareta. Trpký dôsledok Jeho lásky. Kríž je a zostáva biblicky znamením tejto túžby. Avšak kríž je aj odpoveďou lásky z Božej strany, dôsledkom Božej lásky.

Podľa svedectiev učeníkov a apoštolov existuje aj vertikálna dimenzia Veľkého piatku smerujúca od Boha k nám. Pri pohľade na ukrižovaného Ježiša nehovorí evanjelium „Ecce homo!“ – „Ajhľa, človek!“, ale aj „Ecce Deus!“; alebo, povedané s Jánom Krstiteľom, „Ecce Agnus Dei“ – „Ajhľa, Baránok Boží“, ktorý sníma hriech

sveta.

Kríž súvisí nielen s trpiacim človekom, ale aj so spolutrpiacim Bohom. Božiu solidaritu v utrpení môžeme vidieť vo veľkonočnom ráne. Na Veľký piatok ešte nevidíme svetlo vzkriesenia. To bol deň opustenosti Bohom. Evanjeliá to vyjadrujú tak, že hovoria o zatmení slnka, zemetrasení a roztrhnutí chrámovej opony. Ježišov koniec však nie je koncom z Božieho pohľadu. Boh nebol na Golgote neprítomný. Boh bol pri tom nielen ako režisér prizerajúci sa „zhora“, ale bol prítomný dolu ako spolutrpiaci Boh.

Z tohto zorného uhla sa mení charakter kríža. Predovšetkým sa posúva do nového svetla otázka utrpenia a zla. Koľkokrát sme počuli: Ako môže Boh niečo také dopustiť? Výkrik Ježišovej opustenosti nezaniká v kozmickom priestore. Boh nie je k údelu svojho Syna ľahostajný, ale solidarizuje sa s ním. To znamená, že Boh je aj s nami v hodine nášho utrpenia aj zomierania.

Boh v Ježišovi Kristovi vstupuje do hĺbín ľudského utrpenia. Berie ho na seba, trpí s nami a láme osteň utrpenia a smrti. Zlo a utrpenie nezmiznú z tejto zeme. Sú tu, zvierajú nás zo všetkých strán. A predsa, z Ježišovho kríža padá do všetkých temnôt svetlo. A toto svetlo prináša zaslúbenie. V živote a smrti nie sme opustení Bohom. A čo to znamená, o tom píše apoštol Pavol: „Lebo som presvedčený, že ani smrť, ani život... ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosť... nemôžu nás odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.“ (R 8, 38 – 39) Buď pozdravený kríž, naša jediná nádej!

Spracoval Vladimír Ferenčík
s podporou myšlienok
Jana Miliča Lochmana

Z výročnej kňazskej správy

Lebo ako v jednom tele máme mnoho údov, ale všetky údy nevykonávajú tú istú činnosť, tak aj my mnohí sme jedno telo v Kristovi, jednotlivo však sme si navzájom údmi. Keďže však máme rozličné dary podľa milosti, ktorá nám je daná: kto má prorockto, nech (ono) súhlasí s vierou; kto dar služby, nech slúži; kto dar vyučovania, nech vyučuje; kto dar napomínania, nech napomína; kto dáva, (nech dáva) z úprimnosti; kto je predstavený, nech je horlivý; kto činí milosrdenstvo, nech je ochotný. R 12,4-8

Milí bratia a sestry, každé obdobie má svoje výzvy, každá doba má svoje charakterové črty a každý okamih potrebuje a vyžaduje si sprítomnenie evanjelia a Božej zvesti. Množstvo osobností naprieč politického, kultúrneho i náboženského spektra upozorňuje na rozdelenú spoločnosť. Ako keby si ľudia prestávali rozumieť. Starší nerozumejú mladším, bohatí potrebám chudobných, deti rodičom a rodičia deťom. Zlyháva porozumenie i empatia, nedokážeme sa vcítiť do konania ľudí, ktorým nerozumíme. Viera ako fenomén vždy pre nás bola oázou, miestom porozumenia a útechy. Žiaľ, ani tento krehký duchovný svet nezostal uchránený od negatívnych emócií, nepochopených a zle interpretovaných právd. Akoby nás nič nespájalo. Ten nádherný obraz apoštola Pavla o rozličných častiach tela akoby mal trhlinu a neriadil ho jeden centrálny nervový systém. Priznám sa, ja som trochu vďačný za náš zbor. Samozrejme, aj u nás sa vyskytne iný uhol pohľadu, iné priority dané úprimnou snahou, aby viera v Ježiša Krista rástla medzi ľuďmi. Ale vidím aj nádhernú spoluprácu, využívanie rôznych darov, ktorými nás Hospodin obdaroval. Návšteva našich priateľov vo Vojvodine a ich prítomnosť medzi nami boli požehnané veci, ktoré sme už dávno nezažili. Keď si vzájomne preukazujeme úctu a povzbudzujeme sa v službe, môžeme byť Kristovým telom. Každý z nás spieva iný tón, nechceme sa nahrádzať ani spochybňovať. Dôležité je, aby naše tóny na záver zazneli v obdivuhodnej harmónii. To je Kristov dotyk, jeho žehnanie, jeho vedenie.

Kto vie prorokovať

– nech prorokuje

Neznamená to čítať a predpovedať budúcnosť. Znamená to pochopiť prítomnosť! Všetky nebezpečenstvá, ktoré nás mohli ovplyvniť a odviesť z Božej cesty.

Kto vie slúžiť – nech slúži

Je obdivuhodné, koľkými dobrovoľníkmi sme požehnaní. Od vyučovania na Det-skej besiedke, cez skvelý tím pracujúci s konfirmandmi a dorastom, cez spe-vokol, v ktorom sú ľudia ochotní nielen poctivo cvičiť, ale aj byť nápomocní pri organizovaní podujatí. Cez sestry kantorky, ktoré vždy prichádzajú s niečím pekným, čo obohacuje SB. Ich ochota byť s nami aj pri sobášoch a pohreboch je obdivuhodná. Nemôžem nespomenúť ani našich ekonómov. Za roky naozaj poctivej práce sme o 100% zvýšili prí-jem cirkevného zboru. Nedajú sa zrátať všetky hodiny ani dni. Nedá sa vypočítať nadpráca kňazov, zamestnancov, pomoc-níkov, presbyterov. Dá sa povedať iba jedno, nikto za svoju službu nežiadal od-menu. Vie, že to robí pre Pána Boha. Každý darca, ktorý sa s nami rozdelí o svoje prostriedky, vie, že to robí pre Pána Boha.

Kto vie vyučovať

– nech vyučuje

Som prekvapený, koľko detí a mládeže týždeň čo týždeň ovplyvňujeme. Vyuču-jem na šiestich školách 147 detí (nárast o 27 detí, z toho na stredných školách ná-rast o viac ako 50%). Brat farár Havrila na štyroch školách 122 detí (nárast o 41 detí). Brat farár Ferenčík učí na ev. gymnáziu, má najviac hodín. Okrem toho vyučuje aj brat kaplán Marek Žaškovský v Oko-ličnom 53 detí. Nie je to jednoduché, ale je to úžasné, koľkokrát tým deťom mô-žete pomôcť, môžete ich nasmerovať na duchovnej ceste. Koľkých z nich pokrstíte, pretože uverili v Ježiša Krista, hoci sú bez korenkov, bez rodinnej výchovy, bez podpory. Niekedy mám naozaj dojem, že je to jeden veľký zázrak a Pán Boh nám doprial, že môžete byť jeho súčasťou.

Tu sa chcem dotknúť trochu misie a cir-

kevného školstva. Na EZŠ som dostal triedu šiestakov. Rok som ich pripravoval, poznával a oni poznávali a testovali mňa. Na vyučovanie konfirmácie sa prihlásilo 6 nepokrstených detí. Nevedia, čo sú ich rodičia, starí rodičia. „Iba“ uverili v Pána Ježiša. Sú to deti bez korenkov, s krehkou, ale rodiacou sa vierou. My – zbor sme ich duchovnou rodinou. Vlastnú nemajú a my s tým nemôžeme nič urobiť. Jeden príbeh : Na krst a konfirmáciu pripravu-jem dievčatko, ktorému som pochoval úplne všetkých. Prišla na SB do Vrbice a tam jej jedna láskavá sestra dala kra-bicu šišiek. Pýtala sa – prečo mi to dala? Len tak, lebo sme bratmi – sestrami, ro-dinou – odpovedal som. Prvýkrát som ju videl plakať. Ďakujem Matúšovi Stáňovi, Jaroslavovi Markovi ml. s celým tímom ľudí za prípravu konfirmandských chat.

Kto má dar napomínania

– nech napomína

To je najťažšia časť našej služby. Ľudia sa zmenili, už nechcú rozprávať, ale sú citliví, keď im ponúknete východisko z ich situ-ácie. V dôležitých otázkach nerešpektujú nikoho. Ešte ako-tak sme duchovní v ma-lej výhode. Zatiaľ! Priateľ, lekár a zaruče-ný informátor – internet a nastupujúca umelá inteligencia sú vo výhode. Napo-mínanie alebo schopnosť byť napomínaný sú v absolútnej kríze. To neznamená, že sa máme vzdať. No je potrebné budovať vzťahy. Ľudia neprijmú vaše argumen-ty, pretože ste učiteľ, lekár alebo kňaz. Sú ochotní vás počúvať, ak ste ich priateľ!

Kto má dar milosrdenstva

– nech je milosrdný

Zapájame sa do zbierok a pomoci ostat-ným. Prichýlili sme rodinu, ktorej vyhorel byt. Veľmi pekne nám poďakovali. Musí-me byť za to vďační. Našli sme silu pomá-hať starším a znevýhodneným skupinám. Pravidelne s bratmi farármi navštevuje-me domovy dôchodcov. Aj sa snažíme priviesť študentov alebo koledovať, aby sme im cez Božie slovo priniesli trochu radosti do ich života. Bol by som rád, aby sa do služby v domovoch dôchodcov zapojili aj ostatní duchovní v senioráte. Možno by potom nebolo 80 SB, ale 160.

Verím, že láskavosť a správna motivácia sestry seniorky prinesie vytúžené ovocie.

V roku 2024 sa v našom CZ konali dôležité voľby. Som veľmi vďačný bratovi M. Húdikovi, že opäť prijal kandidatúru na funkciu zborového dozorca. V jeho službe má CZ ochotného a láskavého dozorca, ktorý nám s veľkou húževnatosťou pomáha. Nikdy nepozera na svoj čas a kedykoľvek ho potrebujeme, vždy príde a spoločnými silami vyriešime problémy a úlohy, ktoré v CZ máme. V októbri 2024 bol v našom CZ zvolený brat farár Jozef Hvarila mladší za zborového farára. Som rád, že sa takto rozhodol a zbor jeho rozhodnutie s láskavosťou prijal. Jeho služba je pre nás povzbudením. Vede zborový spevokol a prežili sme spolu nezabudnuteľné chvíle z návštevy CZ z Vojvodiny.

Nech nebeský Otec obidvom našim predstaviteľom požehnáva a vedie ich svojím Duchom Svätým. Brat farár Vladimír Ferenčík, keďže už dovŕšil vek 65 rokov, bol bratom biskupom VD menovaný za námestného farára na kaplánskom mieste. Prajeme mu veľa síl a pevného zdravia v jeho ďalšej službe. Jeho skúsenosti sú pre nás pomocou a darom. V roku 2024 brat Matúš Stáňa a brat farár Marián Bochnička prijali ocenenie z Rady mládeže Žilinského samosprávneho kraja. Brat Matúš Stáňa bol ocenený ako víťaz kategórie pre prácu s mládežou. Brat farár Bochnička bol ocenený v kategórii za aktívne občianstvo a ľudskosť. Rád by som sa na záver pár slovami venoval aj ekonomike zboru. Spomínal som vyššie výnosy z nájomných budov. Je dôležité povedať, že za pomerne krátke obdobie sme do budov investova-

li viac ako 100 000 eur. Podstatne sa nám podarilo znížiť investičný dlh. Je úplne prirodzené, že teraz nám toto dedičstvo bude pomáhať pri financovaní zboru. V poslednom období riešime nielen naše otázky, ale aj pomoc a solidaritu s našou milovanou evanjelickou cirkvou. Viac ako 26 000 eur sa spolupodieľame na tom, aby aj menšie a ekonomicky slabšie zbory mali zabezpečené svoje duchovné potreby. Nie všetci tomu rozumejú a nie všetci tomu rozumieť chcú. Nepoukazujeme, neriešime, lebo nič nevyriešime. Radšej možno to, čo robia niektorí z nás svojím pravidelným mesačným milodarom. Niektorí prispievajú na konkrétnu vec. Veď je to v sumáre jedno. Len aby sme cítili potreby spoločenstva a neboli voči nim ľahostajní.

Marián Bochnička, zborový farár

Ekumenický týždeň za jednotu kresťanov u nás aj v roku 2025

Hneď po vianočných sviatkoch v druhej polovici januára sa pravidelne koná modlitebný týždeň za jednotu kresťanov. Slovo ekumena v gréčtine znamená budovať spoločný dom. Patríme medzi tie cirkevné zbory, v ktorých sa tieto ekumenické podujatia organizujú. To ma teší a vnútorne naplňa. Nie je nič krajšie, ako v spolupráci, vzájomnej úcte a rešpektovaní identity vlastnej cirkvi budovať spoločný dom. Stretli sme sa u bratov katolíkov v šere ich nádherného chrámu, u bratov baptistov s ich typickým láskavým prijatím. Ekumenický týždeň sme zakončili u nás evanjelikov v chráme Božom vo Vrbici. Služby Božie boli naplnením. Každý z nás duchovných mal nejakú povinnosť. Veľmi

hodnotnou zvesťou Božieho slova nám poslušil brat farár Jozef Tomaga z farnosti Okoličné. Krásne vystúpenie spevokolu a síce narýchlo zvolaná, ale úžasná ekumenická kapela umocnili slávnostnú atmosféru. Na úplný záver sa nám podarilo roztlieskať celý kostol. Množstvo veriacich rôznych cirkví nám poďakovalo. Hovorili: Cítili sme sa naplnení, pretože všetko bolo také radostné. Sú chvíle, keď smútime. Sú chvíle, keď prosíme, a sú chvíle, keď sa radujeme.

Presne taký istý je náš vzťah k Pánu Bohu. Niekedy smutný, niekedy kajúcny, ale niekedy aj veselý. Máme jeden vzácny dar. Je to dar tolerancie a rešpektu jedného voči druhému. Nech nám toto úžasné požeh-

nanie stále pripomína, že sme povinní, že sme silní, že sme povolani budovať spoločný Boží dom.

Áno, takto sme spievali: Mám ja priateľa, v ňom ja radosť mám! lebo máme svoje druhé JA v CZ Liptovský Mikuláš. Ďakujeme našim bratom a sestrám, našim priateľom za všetko, čo sme prijali a zažili u vás počas zájazdu, bolo to krásne a nezapomenuteľné! Srdečne vás pozývame k nám na nové stretnutie. S úctou a láskou, vďační Pivničania.

Marián Bochnička,
zborový farár

Inštalácia zborového farára Mgr. Jozefa Havrilu ml.

Prikázal som ti predsa: Buď silný a odvážny, nestrachuj sa a nezuľfaj! Veď Hospodin, tvoj Boh, bude s tebou, kamkoľvek pôjdeš.

Joz 1, 9

Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku v Liptovskom Mikuláši prežil v rámci služieb Božích peknú a požehnanú slávnosť inštalácie brata farára Mgr. Jozefa Havrilu ml. 23. februára 2025 o 09.00 hod. v evanjelickom kostole v Liptovskom Mikuláši. Od rána zvony kostola zvolávali veriacich na slávnostné služby Božie. V chráme čakali zhromaždení kresťania, veľké množstvo veriacich i mnoho hostí, ktorí chceli byť prítomní pri tejto slávnostnej chvíli uvedenia brata farára Mgr. Jozefa Havrilu ml. do úradu zborového farára. Účastní na slávnosti brata Jozefa Havrilu boli aj jeho rodinní príslušníci, jeho manželka Zuzana a deti. Slávnosti sa zúčastnili okrem hostí zo Slovenska a Srbska nielen domáci veriaci, ale aj veriaci zo susedných cirkevných zborov. Neopísateľná atmosféra umocňovala celú slávnosť inštalácie, ktorá sa konala v radostnej atmosfére, naplňujúcej naše srdcia pokojom a vďakou. Do nášho zboru prišiel Mgr. Jozef Havrila ml. ako námestný farár z CZ Podlužany (POS – ZD), kde prežil požehnaných 21 rokov a od 01. 09. 2023 bol menovaný za námestného farára na miesto kaplána do CZ Liptovský Mikuláš (LOS – VD). Jeho

prítomnosť v zbore od počiatku niesla v sebe dôležité atribúty: radosť, vzájomnú úctu a rešpekt. Prišiel medzi nás ako úžasný spevák a hudobník, bol to on, ktorý doslova vzkriesil spevokol, za čo sme mu veľmi vďační. On rozvinul svoje doterajšie aktivity z územia Slovenska až do srbskej Vojvodiny. Dobrý učiteľ aj organizátor. Je to človek pevný, dôsledný a vytrvalý nielen v osobných zápasoch o poznanie pravdy viery, ale je to on, ktorý úspešne prechádza radostami i ťažkosťami farárskeho života.

Inštaláciu vykonala sestra seniorka LOS – Katka Hudáková, ev. a. v. farárka v Liptovskom Ondreji, na základe Božieho slova Joz 1, 9, ktoré si inštalovaný vybral ako biblický text k inštalácii. Pri inštalácii asistovali sestry Jana Ďuranová, ev. a. v. farárka v Liptovskom Mikuláši v Palúdzke, a sestra Erika Pospíšilová, ev. a. v. farárka v Pribyline. Zvestou slova Božieho z 2K 7, 2 – 7 poslúžil brat biskup ZD ECAV Ján Hroboň, slávnostný kazateľ. Na slávnosti liturgovali: brat biskup Ján Hroboň, domáci brat farár Marián Bochnička, Michal Tekely, ev. a. v. farár v Liptovskej Kokave, Marek Žaškovský, ev. a. v. kaplán v cirkevnom zbore v Smrečanoch, inštalovaný brat farár Jozef Havrila a sestra seniorka Katarína Hudáková.

Inštalovaného brata farára pozdravil brat dekan EBF UK Milan Jurík za spolužiakov, Michal Tekely za oltárnych bratov v senioráte, brat zborový dozorca Jozef

Hruška z cirkevného zboru v Podlužanoch, sestra Dušanka Petrak, predsedníčka národnostnej rady slovenskej menšiny v Srbsku, a zástupca primátora Liptovského Mikuláša Rudolf Urbanovič. Zaznela i báseň Babety Bartošovej, ktorá ju zložila k slávnosti inštalácie. Za všetky vzácne slová sme boli vďační.

Priebeh služieb Božích sprijemňovalo účinkovanie spojených zborových spevokolov z Liptovskej Kokavy a Liptovského Mikuláša, atmosféra bola násobená hudobným triom Luana a hudobnou skupinou domáceho cirkevného zboru. Počas služieb Božích sa spievali piesne z Evanjelickeho spevníka čísla: 260, 583, 203, 357 a 263. Po skončení slávnostných služieb Božích pripravil cirkevný zbor pre pozvaných spoločný slávnostný obed v Zborovom dome, kde sa prihovorili ďalší hostia. Pánovi bratovi farárovi Mgr. Jozefovi Havrilovi ml. prajeme medzi nami veľa múdrosti a potrebného vedenia od Duha Svätého, aby nás Pán všetkých chránil a viedol spoločne po svojich cestách. Z celého srdca mu prajeme Božiu milosť, hojnosť Božieho požehnania, múdrosť, pokoj a láskavosť pri práci v našom zbore, mnoho síl a pevné zdravie. Tento požehnaný slávnostný deň sa hlboko zapísal do našich srdiec a celého cirkevného zboru.

Jaroslav Uhel

Trojkráľový bedmintonový turnaj

Začiatkom tohto roku, presne 6. 1. 2025, sme sa opäť mohli stretnúť na našom, už viac-menej tradičnom, Trojkráľovom bedmintonovom turnaji. Tento obľúbený turnaj organizuje cirkevný zbor ECAV Litovský Mikuláš v spolupráci s dorastovým a mládežníckym tímom.

Sme veľmi radi, že sa nám podarilo vytvoriť miesto, ktoré mohlo poslúžiť ako priestor pre vytváranie spoločných spomienok a mnohých podnetných rozhovorov. Privítali sme veľa športových nadšencov a priateľov, ale aj množstvo známych tvárí, s ktorými sa bežne nestretneme. Práve preto sa Trojkráľový bedmintonový turnaj, stáva dôležitou súčasťou nášho zborového života. Pomáha budovať nové priateľstvá, posilňovať už existujúce – a to je na nezaplatenie!

Neodmysliteľnou súčasťou turnaja je kútik s občerstvením. Ďakujeme všetkým, ktorí priniesli chlebičky, koláče, ale aj iné dobroty, ale aj pomocníckam pri občerstvení.

Práve vďaka nim, môže byť občerstvenie miestom pre príjemne strávené spoločné chvíle, ktoré nám všetkým zostanú v pamäti ešte dlhú dobu.

Rovnako tak sa nám všetkým do pamäti uložia emócie, ktoré sme prežívali pri hraní alebo sledovaní všetkých zápasov. Tiež si budeme pamätať radosť a nadšenie pri vyhratých, či sklamanie pri prehratých zápasoch. Vzrušenie a zábava, ktorú ste vytvorili pri finálových zápasoch v nás bude rezonovať a bude nás motivovať aj v prípravách ďalších ročníkov.

V neposlednom rade, by sme chceli úprimne poďakovať vám, účastníkom turnaja, ktorých bolo takmer 40, za vašu pretrvávajúcu chuť k športu. Ďakujeme aj divákovi za ochotu prísť a povzbudiť svojich favoritov. Tým vytvorili príjemné prostredie plné spoločnej radosti a súťaživosti. Bez nich by to jednoducho nebolo ono. Osobitné poďakovanie patrí ľuďom, bez ktorých by nebolo možné turnaj zorganizovať. Radi by sme poďakovali roz-

hodcom, pánom farárom za ústretovosť pri pomoci s oznamovaním a organizáciou, pani riaditeľke a pánovi školníkovi ZŠ v Bobrovci za ústretovosť a, samozrejme, bedmintonovému klubu v Bobrovci za zapožičanie vybavenia. Všetci ste prispeli k tomu, že turnaj prebehol hladko a vo výbornej nálade.

Náš zbor potrebujeme takéto miesta a udalosti, kde sa môžeme stretávať, vytvárať priateľstvá a budovať spoločenstvo. S veľkou radosťou vám oznamujeme, že ďalší ročník Trojkráľového bedmintonového turnaja je naplánovaný na sobotu 3. januára 2026. Dúfame, že sa stretneme minimálne v takom hojnom počte ako tento rok.

Dovtedy vám prajeme veľa športových úspechov a radosti nielen na ihriskách, ale aj mimo nich.

Za ECAV LM Jaroslav Marko ml.

Vyberte si z najširšej ponuky kresťanskej literatúry v Liptovskom Mikuláši.

tranoscious.sk

www.tranoscious.sk

Iľanovské píšťaly

Hudobný cyklus ILANOVSKÉ PÍŠŤALY, prevažne organových koncertov, organizuje Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku – dcérocirkev Iľanovo s podporou viacerých partnerov a s ambíciou urobiť z tejto iniciatívy milú tradíciu, ktorá rozšíri priestor pre vystupovanie umelcov s hodnotnou hudbou a prispeje k duchovnému, kultúrnemu a spoločenskému životu v Iľanove, v meste Liptovský Mikuláš a jeho okolí.

Koncom decembra lanského roku sme koncertom Čas vianočný – nebo otvorené, hudbou rozlieva sa... v podaní Janka Demeňčika so synom Yanisom uzavreli už šiesty ročník tohto hudobného cyklu.

Organizátori cyklu koncertov ILANOVSKÉ PÍŠŤALY, vystupujúci interpreti aj návštevníci koncertov kladne hodnotia všetkých šesť uplynulých ročníkov. Snahou organizátorov koncertov v rámci cyklu Iľanovské píšťaly sú pozvánky pre nových interpretov, ktorí by zaujali poslucháčov svojím hudobným umením a predstavili nám hudobný nástroj, ktorý sme na našich koncertoch ešte nepočuli, alebo počuli len zriedkavo. V priebehu 6-ročnej histórie cyklu koncertov ILANOVSKÉ PÍŠŤALY odznelo spolu 19 koncertov, vystúpilo 14 hudobných hostí (jednotlivci), jeden husľový orchester (13 členov), dva spevácke zbory (25 a 40 osôb). Počuli sme 10 hudobných nástrojov (organ, husle, trúbka, flauta, hobo, fujara, kontrabas, akordeón, klarinet a saxofón) a 5x spev, dvakrát sólový (Anna

Droppová) a dva spevácke zbory (Nitria a Tatran). Najčastejšími interpretmi boli, umelecký garant týchto koncertov, organista Metod Rakár, organista Janko Siroma, Janko Demeňčík a takisto operná speváčka Anička Droppová. Dvakrát vystúpil spevácky zbor TATRAN s umeleckým vedúcim a dirigentom Ľubomírom Rašim.

Organizátori koncertov sú presvedčení, že zámer, smerovanie a obsah jednotlivých koncertov cyklu ILANOVSKÉ PÍŠŤALY sa im darí naplniť a dúfajú, že i nadchádzajúci siedmy ročník nezaostane za predchádzajúcimi.

Ing. Jaroslav Havel

Michal Madera – výnimočný kňaz

Osudy ľudí, ktorí nám ovplyvnia život. Nestretli sme ich, iba sme kúsok po kúsku prijímali ich príbeh. Dňa 26. apríla si pripomenieme 80. výročie úmrtia výnimočného kňaza Michala Maderu.

Michal Madera – kňaz, pedagóg a úžasný človek. Narodil sa 22. 12. 1891 v Istebnom v roľníckej rodine otcovi Jánovi a matke Márii rod. Lehotskej. Pokrstený bol bratom farárom Hroboňom. Bol ovplyvnený básnikom Jánom Kmetom. V rokoch 1897 – 1901 absolvoval ľudovú školu, v rokoch 1901 – 1902 meštiansku školu v Dolnom Kubíne. Rodičia sa snažili zabezpečiť svojmu druhorodenému dieťaťu to najlepšie vzdelanie. A tak v roku 1902 odchádza do Budapešti na štátne Gymnázium. Vo svojom vzdelávaní pokračuje na Evanjelickom lýceu v Kežmarku a na Evanjelickej teologickej vysokej škole. V roku 1914 bol ordinovaný za evanjelického kňaza. Zrejme niekedy v tomto období si ho všima Jur Janoška – budúci prvý generálny biskup a ako svojho rodáka, usilovného a vzdelaného mladého človeka ho privádza do Liptovského Mikuláša. Nastupuje na kaplánsku katechetickú stanicu. Má na starosti vyučovanie evanjelického náboženstva na ľudových a meštianskych školách. Jeden dokument, ktorý nie je historicky podložený, hovorí, že maďarská vrchnosť si skôr nepriala mať

Michala Maderu v akomkoľvek kazateľskom úrade. Až po vzniku ČSR sa v roku 1919 stáva dištriktuálnym farárom a verným spolupracovníkom biskupa Jura Janošku. V tomto roku nastupuje ako profesor na Gymnázium M. M. Hodžu. V službe pedagóga sa našiel. Píše učebnice, príhovory, pripravuje si zamyslenia v rozhlase. Ako hodnotia jeho účinkovanie žiaci?

„U katechéty Maderu niet prázdnych, stvrdlých, naučených fráz a poučiek. On ohlasuje živú vieru v Pána sveta živým, pútavým a precíteným slovom, ktoré vychádza zo srdca a nájde cestu k srdcu. Je nepriateľom prázdneho formalizmu i na poli náboženského a jedinečným spôsobom pestuje a formuje zverené stádo vo vrúcnosti a oddanosti precítené, vnímanie svätých vecí. Na mikulášskych školách je náboženstvo obľúbeným predmetom duchovného a duševného pookriatia.“

Ako kňaza ho maximálnym spôsobom ovplyvnil Jur Janoška, ktorý má úžasný kazateľský dar. Tento výnimočný dar ovplyvňuje aj Michala Maderu. Vzťah Maderu a Janošku nie je vzťah kolegu: staršieho a mladšieho farára, ale je to vzťah otca a syna. Aj Madera ma vzácný kazateľský dar. Práve kazateľskou výnimočnosťou, ale aj celkovou zložitou situáciou si unavená veriaca duša hľadá cestu do chrámu! Tieto povzbudzujúce trendy nárastu návštevnosti privádzajú Made-

ru k myšlienke rozšíriť kapacitu chrámu o chóry, vystavať modlitebňu v Ondrašovej a pripraviť prestavbu Vrbickej zbierky na chrám Boží. Za kňaza je zvolený v Liptovskom Mikuláši v roku 1930, teda po 16 rokoch kaplánskej služby. Zapája sa do literárnej tvorby, založil a viedol literárny spolok Akadémia. Písal divadelné hry a organizoval ochotnícke divadlo. Vzdelaných, národne uvedomelých ľudí bolo málo. No jeho najväčšou láskou je pomoc chudobným a opusteným. Spolok Dobrodej už existoval od roku 1867. Išlo o jeden z najstarších slovenských spolkov. Príchodom Maderu spolok dostáva nový impulz. Reaguje na spoločenskú potrebu a zložitú situáciu, v ktorej sa cirkevný zbor a Rakúsko-Uhorská monarchia nachádza. Priblížme si historický kontext.

Madera prichádza do Liptovského Mikuláša v roku 1914. Je to pamätný rok vypuknutia Veľkej vojny alebo, ako ju poznáme dnes, Prvej svetovej vojny. Má 23 rokov a okolo seba vidí obrovské množstvo ľudského utrpenia. Veľká vojna zasahuje do demografie Slovákov omnoho zásadnejšie ako II. sv. vojna. Na jednej strane to bola niekoľkonásobná mobilizácia otcov a synov. Polia – hlavný zdroj príjmov, zostávajú neobrobené. Muži sa z vojenskej služby buď nevrátili, alebo sa vrátili ako invalidi. Postihnutí telesne alebo s posttraumatickou stresovou

poruchou. V množstve prípadov sa vrátil muž so zmenenou osobnosťou. Dobrí a láskaví otcovia, manželia sa zmenili na ubližujúcich jedincov. Po skončení vojny prichádza ešte jeden neviditeľný nepriateľ. Z vojnových zákopov sa medzi populáciou objaví vírus španielskej chrípky. Prvýkrát sa objavia rúška, ale vyčerpané obyvateľstvo, vyhľadávané matky, ktoré sa väčšinu potravy snažia rozdeliť medzi svoje deti, epidémii chrípky a tuberkulózy veľmi rýchlo podľahnú. Podľa historikov si epidémia vyžiada viac obetí ako samotná vojna. Na toto všetko doplácajú deti. Príbuzní už nedokážu absorbovať také množstvo sirôt. Habsburská ríša je v rozklade. Všetky prostriedky spotrebuje vojna. Vzniká ČSR. Úžasný projekt viacnárrodného štátu, fungujúceho na princípe parlamentarizmu a demokracie. Ale aj mladý štát čelí množstvu problémov. Ministrom zdravotníctva je poverený Dr. Jozef Tiso. Vyčítajú mu nedostatočné manažovanie krízovej situácie. V roku 1917 prijíma cirkevný zbor myšlienku, že jeho najdôležitejšou úlohou je postarať sa práve o siroty. Každý pomáha, ako sa len dá. Prvý sirotinec sa nachádza v Žuffovom dome. Je prepožičaný. Napriek úprimnej myšlienke čoskoro kapacitne nestačí. Druhou alternatívou sa stáva Vrbická fara.

Aj táto budova sa veľmi rýchlo dostáva na hranicu svojej kapacity. Potravu pre siroty zabezpečujú veriaci svojimi zbierkami. Všetci trpia nedostatkom. Napriek tomu sa vedia rozdeliť. No ich najväčšou kresťanskou a ľudskou službou je, keď si na jeden deň v týždni siroty berú do svojich domovov. Pomôžu s oblečením, stravou, ale hlavne aspoň na chvíľu, aspoň na jeden deň siroty zažijú rodinu, objatie, trochu prijatia a lásky. Madera motivuje. Využíva všetky Božie dary, ktoré má. Spolok Dobrodej je tvorený v prvom rade manželkami popredných továrníkov. Lenže tieto fabrikantské paničky neriešia, čo a za koľko majú oblečené, či sú v spoločnosti dostatočne viditeľné. Ovplyvnené svojím milovaným kňazom sa snažia byť prospešné. Madera zakladá v Liptovskom Mikuláši evanjelickú diakoniu. Sestry diakonisy sú nielen láskavými, zbožnými, už ani nie sestrami, ale priam mamami. Je to prvý erudovaný stredný zdravotný personál, tak prepotrebný v zboroch, ako aj v nemocniciach. A Boh! Boh ich dielo vidí a žehná.

Úplne prvá stavba, do ktorej sa Madera púšťa, je evanjelický sirotinec. Dokončený je v roku 1926. No ešte skôr, ako vznikne táto tak potrebná budova, opraví a nahradí všetky zvony rekvirované počas Veľkej

vojny v cirkevnom zbore. Možno si poviete, že by sa prostriedky dali využiť aj lepšie, možno z určitého pohľadu budete mať aj pravdu. Lenže zvony sa stali významom a pozvaním. Sme tu! Prežili sme, pretože Boh nám dal dary, aby sme prežili! A Boh neodísel. Aj keď veriaci prežili hrôzy a krízy vojny, Boh zostal so svojím ľudom a za to je potrebné poďakovať. Keď sa už veci dávajú ako tak do poriadku, Madera sa púšťa do dvoch veľkých projektov. V roku 1933 dokončuje novú faru, Evanjelický cirkevný dom a 16. 10. 1933 spolu s množstvom horlivých spolupracovníkov dokončuje a posväcuje nový chrám Boží v Liptovskej Ondrašovej. Všetko vykoná v čase prebiehajúcej a doznievajúcej hospodárskej krízy a úplného prepadu celosvetovej ekonomiky. Postaviť novú faru bola už viac ako nutnosť. Pôvodná, ktorú dnes nazývame stará Hodžova fara, je postavená krátko po vydaní tolerančného patentu. Po 19. rokoch požehnanej služby v Liptovskom Mikuláši, po troch rokoch od jeho voľby za prvého zborového farára sa Michal Madera ako 43 ročný žení. Keď už všetko vykonal pre cirkev a pre zbor, je čas nájsť si lásku. Celoživotnou priateľkou, úžasnou a chápujúcou manželkou sa mu stáva Irena Launerová, dcéra notára a profesora matematiky. Zapisovateľka spolku

Dobredej a nositeľka ocenenia prezidenta T. G. Masaryka za jej výnimočnú činnosť pre Červený kríž. Pán Boh im nedoprial deti. Ale mali jednu tajnú spoločnú lásku. Veľmi radi cestovali. Mesto Dubrovnik sa stalo ich výnimočným miestom na zemi. Na chvíľu zrelaxovali, aby sa mohli opäť vrátiť do milovaného Mikuláša.

Michal Madera celkovo rozmyšľal trochu inak. Áno, už bol ako aj všetci evanjelici pod určitým konfesijným tlakom. Mal výnimočné ekumenické vzťahy so svojimi katolíckymi kolegami. Lenže začalo sa zmrákať. Nielen nad Liptovom, ale aj nad Európou. Identitu evanjelika nevidel v nejakej slaboduchej a nekritickej tradícii. Skôr naopak. Keď si luterán, si kultúrnym človekom, neustále sa vzdelávajúcim

človekom, schopným triediť informácie a nepodliehať hoaxom.

V roku 1933 dokončujú na návrh architekta Harminca zborový dom. Ich prvotný zámer získať Balovsko-Palkovský dom nevychádza. Tak na pomerne úzkom pozemku postavia kultúrny stánok pre všetkých. Hrajú sa tu divadlá, stretáva sa tu spevokol. Mládež má svoj priestor, aj detská besiedka. Detské služby Božie majú k dispozícii tri miestnosti. Okrem toho sa rozvíja turistický krúžok. Zraz na spoločné výlety je pravidelne pred Vrbickým kostolom. Okrem toho sa hrá ping-pong, dokonca sa šermuje. Organizujú sa večierky a spoločenské akcie. Kultúra je kultúra! Dokonca zakladá skautský oddiel. Týmto všetkým vďaka veľkému množstvu dob-

rovoľníkov žije zborový dom. Pán farár Madera sa stáva čestným predsedom Nedeľného spolku a teší sa, že jeho stavebné úsilie má zmysel. Skoro súbežne sa púšťa do ďalšej výnimočnej stavby – budovy Bethánie! Má slúžiť pre potreby chudobných starcov. Plány sa však za pochodu menia. Kvôli finančnej náročnosti sa časť budovy prenajme a časť začne slúžiť evanjelickej diakonii ako materský domov. Aké veľké požehnanie z pôsobenia diakonís vyplynie na ďalšiu prednášku!

Ako to dokázal? Náš archív spomína jednu zásadnú vec. Nebál sa pôžičiek. Vždy na začiatku budovania založil základinu. V nej sa veriaci zaviazali, akými finančnými prostriedkami prispeli.

A čo sa stalo s cirkevným majetkom? Po roku 1950 všetky budovy, ktoré slúžili na činnosť spolkov, zoštátnili, jednoducho vzali a hypotéky a dlžoby nechali cirkevnému zboru. Po 40 rokoch vrátili zdevastované a zničené. Samozrejme, nie všetky. To, čo 20 rokov naši predkovia budovali, my ako zbor sme potrebovali ďalších 20 rokov, aby sme to aspoň ako-tak opravili. Bolo to ťažké obdobie.

Michal Madera je známy hlavne svojím hlbokým kresťanským myslením a konaním. O jeho činnosti počas 2. svetovej vojny a záchrane židovských obyvateľov prinesieme príspevok v budúcom čísle našich Zvestí.

Mgr. Marián Bochnička,
predsedajúci zborový farár

EKUMENICKÉ CHVÁLY

Veľkonočná nedeľa

20. 04. / 18:00 / ev. kostol Vrbica

Anjel povedal ženám: Vy sa nebojte, lebo viem, že hľadáte Ježiša, toho ukrižovaného!
Niet Ho tu, lebo vstal, ako povedal; počte, viďte miesto, kde ležal.

Matúš 28, 5-6

Cirkvi ev. EKS
na Slovensku
Liptovský Mikuláš

Rímskokatolícka cirkev
farnosť Liptovský Mikuláš

 www.ecavlm.sk

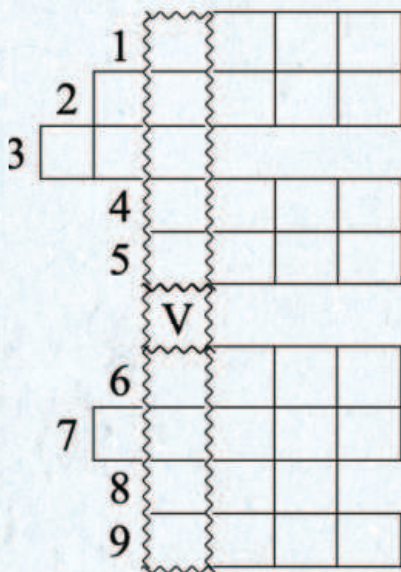
 [ecavmikulas](https://www.facebook.com/ecavmikulas)

Pre deti

Milé deti, po správnom vyriešení úloh získate odpovede na veľmi dôležité otázky.

Tajnička:

Ako možno prijať Pána Ježiša?

1. Viliam domácky
2. Meno Božieho Syna
3. Ročné obdobie
4. Potrebná na šitie
5. Púštne zviera
6. Príbytok líšky
7. Má meniny 4. júna
8. Domáce zviera
9. Oči domu

Znakovka:

Čo musí urobiť človek, aby sa stal Božím dieťaťom? Pomocou obrázkového kódu prečítajte zašifrované slová:

A	Á	E	H	I	J	N	O	P	R	Š	Ť	V	Ž
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Osemsmerovka:

Kto to musí urobiť?

J	K	A	B	J	Ž	D	V	Ý
Č	E	O	E	P	Á	N	R	S
L	R	Ž	Í	R	K	H	K	Y
H	I	V	I	E	R	A	O	N
Š	O	V	E	Š	K	S	Á	B
M	C	O	N	Á	K	L'	E	V

V osemsmerovke vyčiarknite nasledujúce slová: BOH, HROB, JEŽIŠ (2x), KRÍŽ, KRV, PÁN, SYN, VEĽKÁ NOC, VIERA. Z neprečiarknutých písmen získate odpoveď na tretiu otázku.

S láskou Monika Gabčová

Modlitby na Bielu sobotu

Znakom spoločných zborových modlitieb sú otvorené dvere. Otvorené dvere ako symbol prijatia každého, kto nimi prejde. Zároveň symbolicky tiež otvoreného prístupu, ktorého sa nám cez modlitbu dostalo do Božej prítomnosti.

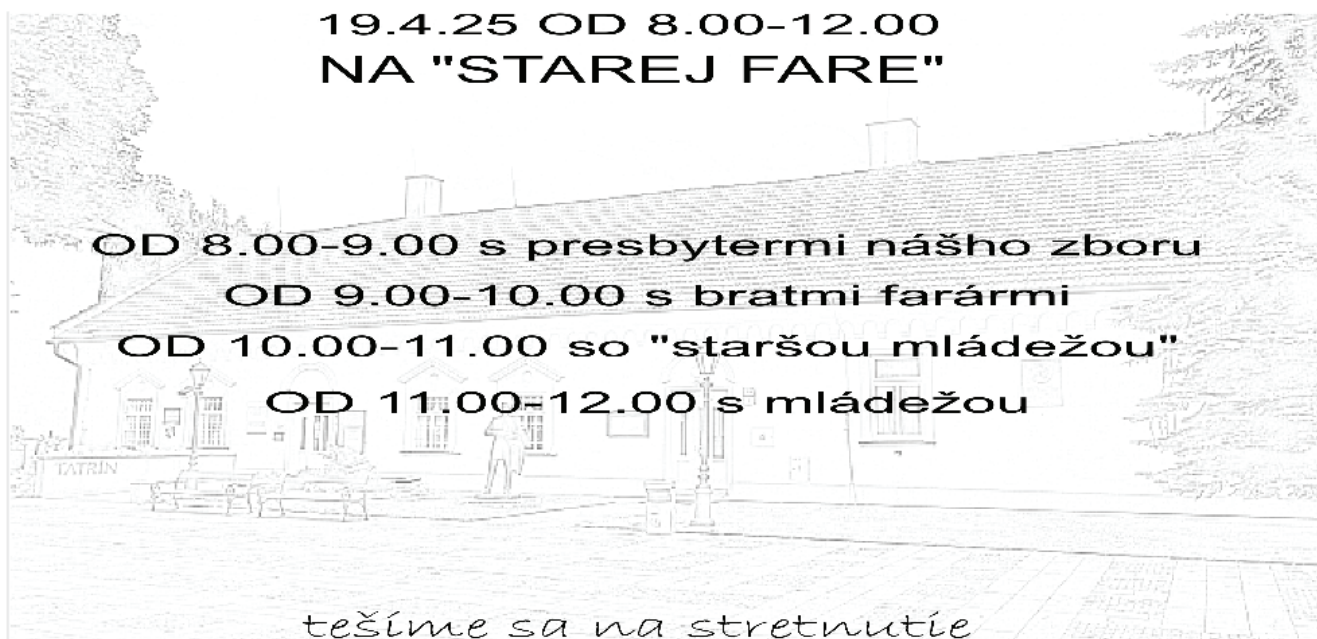
Aj v tomto roku chceme v sobotu 19. 4. v čase od ôsmej do dvanástej hodiny „otvoriť dvere“ a pozvať k spoločným modlitbám každého, kto nájde cestu na Starú faru v Liptovskom Mikuláši. Nezáleží, či sa zastaví na desať minút, alebo strávi s nami hodinu, dve. Nezáleží, či sa len ticho pridá k modlitbám, alebo príde s konkrétnou prosbou. Dôležité je, že posilní spoločenstvo a nechá priestor na rozhovor s Pánom Bohom. Viem, nie je to ľahké. Niekedy si myslíme, že na modlitbu nemáme čas, niekedy, že na ňu nemáme správne slová, niekedy aj to, že nás Boh nechce počuť. Ak však chcete vyskúšať zážitok spoločnej modlitby, pridajte, dvere sú otvorené.

Tento rok sme spoločné modlitby nerozdelili na bloky podľa jednotlivých tém, ale skôr na bloky modlitieb s konkrétnymi skupinami ľudí. Budeme tak mať modlitby s bratmi farármi, s presbytermi, s mládežou...

Edo Jančúška

ZBOROVÉ MODLITBY

NA BIELU SOBOTU
19.4.25 OD 8.00-12.00
NA "STAREJ FARE"

Služby Božie počas sviatkov

Dátum	deň	čas	Miesto	Služby Božie
17.4.	štv	16.00	Ondrašová	Večera Pánova
17.4.	štv	17.00	Ilanovo	Večera Pánova
17.4.	štv	17.00	LM	Večera Pánova
18.4.	pia	09.00	LM	Veľký piatok a VP
19.4.	so		LM	Biela sobota – modlitby
20.4.	ne	09.00	LM	1. slávnosť veľkonočná
20.4.	ne	10.30	Ilanovo	1. slávnosť veľkonočná
20.4.	ne	09.00	Ondrašová	1. slávnosť veľkonočná
20.4.	ne	10.30	Okoličné	1. slávnosť veľkonočná
20.4.	ne	18.00	Vrbica	Ekumenické chvály
21.4.	po	09.00	Vrbica	2. slávnosť veľkonočná

Z našich matrik

Do vínného kmeňa Ježiša Krista boli v Krste Svätom zaštepení:

Jakub Ríšik
Tatiana Ligdová
Jakub Jančuška

„Kto uverí a bude pokrstený, bude spasený...” Mk 16, 16

Komfirmácia

Tatiana Zuzana Žišková (dospelá)

V nádeji vzkriesenia a života večného sme sa rozlúčili:

Zdeno Zaťko	82 r.
Lehotská Soňa	98 r.
Anna Oravcová	83 r.
Dušan Kubín	71 r.
Viola Mudroňová	85 r.
Ing. Branislav Droppa	66 r.
Eubica Roľná	72 r.
Oľga Benková	102 r.
Milan Mikuláš	78 r.
Vierka Fronková	75 r.
Marta Bohurádová	95 r.
Vlasta Celengová	83 r.

„Blahoslavení sú mŕtvi, ktorí odteraz v Pánu umierajú.“ Zj 14, 13

Buďte stále v obraze

sledujte nás

ecavlmikulas

počúvajte naše služby Božie

Ecav Lm

majte prehľad o všetkom

www.ecavlm.sk

ZVESTI - občasník Cirkevného zboru ECAV Liptovský Mikuláš
Ročník 29 / číslo 01 / 2025
Vychádza pre vnútornú potrebu cirkevného zboru

redakcia:

grafika:

jazyková korektúra:

vydáva:

Jozef Havrila ml.

KREATERA_kreatívna agentúra

Mgr. Janka Záborská

Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi a. v.

na Slovensku Liptovský Mikuláš,

Tranovského 6, 031 01, Liptovský Mikuláš

info@ecavlm.sk, 044-5522146

Tlačiareň SLZA s. r. o. v náklade 500 ks.